

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 3. Vtrum media eligantur, an etiam finis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

rem esse habitum electivum. Secundò, Pro acceptatione alicuius medij è multis ad finem conductibus. Hoc modo accipitur in hac Quæstione.

ARTICVLVS I.

Vtrum electio sit actus voluntatis.

2
Electio est actus voluntatis.

Concl. Electio est actus elicited à voluntate, qui tamen peculiarem ordinem ad rationem dirigentem habet.

Prior pars patet tum ex Aristot. lib. 3. Ethic. c. 3. vbi ostendit, electionem esse appetitum consultum, id est, qui sequitur consultationem: tum ex communi modo loquendi; propositis enim multis nemo censetur elegisse (etiamsi intellectu iudicet vnum ceteris præstare) donec illud præceteris velit; ergo eligere est velle.

Habens ordinem ad rationem dirigentem.

Altera pars patet ex Aristotele 6. Ethic. c. 2. vbi dicit, electionem esse vel intellectum appetitum, (ὄψιν ὀρετικὴν) vel appetitum intellectuum, (ὀρετικὴν νῦν) quibus verbis insinuat electionem pertinere etiam ad intellectum tamquam ad dirigentem. Nullus est enim actus voluntatis, qui tantam intellectus considerationem postulet: vt enim eligas, debes considerare finem & media, & mediorum inter se ad finem proportionem & circumstantias. Hinc D. Thomas ait, electionem formaliter esse actum rationis, materialiter voluntatis; nempe quia modum & speciem suam accipit ex collatione mediorum facta per rationem: sine qua collatione si aliquid medium acceptetur, non erit propriè electio, sed simplex acceptatio.

ARTICVLVS II.

Vtrum electio conueniat brutis?

3
Negatur.

Conclusio est, Electionem non esse in brutis. Probatur Primò, Quia proposito obiecto, bruta non sunt indifferentia ad illud prosequendum, vel non prosequendum; sed in illud feruntur necessariò, vel necessariò non feruntur. Atqui ad electionem requiritur indifferentia; alioqui non est electio, sed naturæ impulsus & necessitas. Vide Caietanum. Secundò, Ad electionem requiritur vt possis media inter se & ad finem conferre, & cognoscere quid cui præstet in ordine ad finem. Nam electio est appetitio eius, quod consultatione est conclusum; vt ait Arist. 3. Ethic. c. 3. Atqui bruta non possunt consultare, nec media inter se & ad finem comparare.

DVBIVM.

Vtrum electio conueniat pueris ante usum rationis, & amentibus?

4
Affirmatur.

Respondet, His verè conuenire electionem. Primò, Quia his conuenit cõsultatio: possunt enim media inter se cõparare, & expendere quidnam è multis ad finem sit commodius; quod est consilij.

Secundò, si amens, vel puer interrogetur, cur

hoc faciat, vel cur hoc potius quàm illud? rationem reddet ex ordine ad finem.

Tertiò, Quia in illis est sufficiens notitia boni delectabilis & conuenientis naturæ: distinguunt enim inter delectabile & delectabilius, inter conueniens naturæ & conuenientius; & norunt rationem reddere, cur hoc illo sit delectabilius vel conuenientius; distinguunt etiam inter media quæ ad hæc conducunt, & norunt vtrum è duobus sit vtilius.

Hinc tamen non sequitur, eos posse peccare; quia ad hoc nõ sufficit libertas vel libera electio, sed etiam requiritur notitia boni & mali moralis, quam illi non habent. Non enim possunt perpendere; vtrum aliquid sit consentaneum dictamini rectæ rationis, seu iudicio prudentiæ. Priùs enim quisque habet notitiam boni delectabilis & conuenientis naturæ, quàm boni honesti; quia hoc est superioris ordinis.

Pueri, et si liberi sint, peccare tantum non possunt.

ARTICVLVS III.

Vtrum media eligantur, an etiam finis?

Conclusio est, Electionem solum esse mediorum, non autem finis. Sensus est; Nihil propriè dicitur eligi, nisi quod consideratur vt medium conferens ad aliquem finem: id autem quod habetur loco finis, non dicitur eligi, sed supponitur electioni.

Electio solum est mediorum.

Probatur Primò, Quia electio sequitur consultationem & sententiam (quæ est consultationis conclusio:) atqui consultatio non est de fine (nam in omni consultatione supponitur aliquis finis tamquam principium, vnde tota consultatio pendeat) sed tantum de medijs; ergo & electio.

Probatur Secundò, Quia omnis volitio finis est vel amor, vel intètio, vel fructio: atqui electio nihil horum est, & præterea oritur ex intentione, ergo non potest versari circa finem, sed circa media.

Dices, Homo, propositis pluribus finibus, etiam vltimis, deliberat quis ex illis sit amplectendus; ac tandem vnum ex illis eligit: ergo electio etiam versatur circa finem.

Respondet Negando conseq. si loquamur de fine formaliter; nam illa deliberatio & electio procedit ex intentione alicuius finis communis seu formalis, qui vt possit obtineri, consultatio instituitur, in qua materia, id est, in quibus rebus ille sit constituendus. Itaque iste homo non eligit finem formalem, sed materiam finis formalis, quam considerat instar medij; per quod finem formalem possit obtinere. Vt cum quis quærit vtrum beatitudo consistat in voluptatibus huius vitæ, an verò in Deo? Vbi viderit in Deo consistere, eligit Deum tamquam materiam in qua reperiat finis formalis, quæ hîc est beatitudo in genere. Itaque electio non est nisi de medijs, vel de ijs quæ instar mediorum considerantur.

Electio versatur circa media, & circa materiam finis formalis.